

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej **P., s.r.o.**, so sídlom v B., IČO: X., zastúpenej advokátskou kanceláriou F., s.r.o., so sídlom v B., IČO: X., proti povinnej **H. P.**, bývajúcej v P., **o vymoženie 522,14 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod sp. zn. 2 Er 73/2003, o odvolaní a dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove zo 17. októbra 2012 sp. zn. 22 CoE 12/2012, takto

r o z h o d o l :

Konanie o odvolaní proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove zo 17. októbra 2012 sp. zn. 22 CoE 12/2012 **z a s t a v u j e .**

Návrh na prerušenie dovolacieho konania **z a m i e t a .**

Dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove zo 17. októbra 2012 sp. zn. 22 CoE 12/2012 **o d m i e t a .**

Povinnej náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Stará Ľubovňa (súd prvého stupňa) 12. mája 2003 poveril súdneho exekútora, aby vykonal exekúciu na základe notárskej zápisnice spísanej 6. marca 2003 notárom JUDr. E. V. pod sp. zn. N 708/2003, Nz 16610/2003.

Okresný súd Stará Ľubovňa uznesením z 28. mája 2012 č.k. 2 Er 73/2003-29 exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil [§ 57 ods. 1 písm. g/ zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov

– ďalej len „Exekučný poriadok“. Zároveň rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania a trovy exekúcie súdnemu exekútorovi nepriznal.

Krajský súd v Prešove (odvolací súd) na odvolanie oprávnenej uznesením zo 17. októbra 2012 sp. zn. 22 CoE 12/2012 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil a účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Návrh oprávnenej na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. zamietol.

Proti výroku uznesenia odvolacieho súdu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podala oprávnená odvolanie, ktoré odôvodnila tým, že v konaní jej bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p.). Podľa jej názoru napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.), spočívalo na zlej interpretácii § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. a bolo nepreskúmateľné. Žiadala preto rozhodnutie odvolacieho súdu v napadnutom rozsahu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu v jeho potvrdzujúcej časti podala oprávnená dovolanie, v ktorom uviedla, že sudy: 1. rozhodli „nad rámec zverenej právomoci“ (§ 237 písm. a/ O.s.p.), lebo nesprávne interpretovali § 58 ods. 1 Exekučného poriadku a § 45 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „zákon č. 244/2002 Z.z.“), bez oprávnenia preskúmali exekučný titul „metódou ktorá im v rámci zverenej právomoci neprináleží“, 2. konali vo veci, v ktorej sa už právoplatne rozhodlo (§ 237 písm. d/ O.s.p.), lebo formálna a materiálna vykonateľnosť už bola právoplatne posúdená tým, že exekučný súd poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie, 3. oprávnenej odňali možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) tým, že a/ s ňou „nekomunikovali o jej právnych a skutkových návrhoch“, nezohľadnili jej námietky, konali bez nariadenia pojednávania a dokazovania a nerešpektovali jej právo na to, aby jej právna vec bola „vnútroštátnym súdom rozhodovaná na základe správneho a adekvátneho právneho základu, súčasťou ktorého je po vstupe Slovenskej republiky do EÚ aj výklad práva EÚ podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ v konaní o prejudiciálnej otázke (IV. ÚS 206/08)“, b/ nevytýčili pojednávanie aj keď podľa § 57 ods. 5 Exekučného poriadku boli na to povinné, c/ nedostatočne odôvodnili svoje rozhodnutia, 4. sa v konaní dopustili inej vady konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), nesprávne

zistili skutkový stav a nevykonali dokazovanie, 5. napadnuté rozhodnutie založili na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) spočívajúcom na nesprávnej aplikácii a interpretácii § 44 ods. 2 a § 58 ods. 1 Exekučného poriadku, § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 23a ods. 2 zákona č. 634/1992 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a tiež Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Z týchto dôvodov oprávnená žiadala, aby dovolací súd zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a tiež ním potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiadala, aby dovolací súd konanie prerušil podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. a Súdnemu dvoru Európskej únie predložil prejudiciálne otázky, ktorých znenie bližšie špecifikovala v dovolaní.

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky skúmal, či sú splnené procesné predpoklady, za splnenia ktorých môže o konať o odvolaní oprávnenej.

Podľa § 201 (prvá veta) O.s.p. účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje.

Podľa § 9 ods. 1 O.s.p. na konanie v prvom stupni sú zásadne príslušné okresné sudy. Krajské sudy rozhodujú ako sudy prvého stupňa a/ v sporoch o vzájomné vyporiadanie dávky poskytnutej neprávom alebo vo vyššej výmere, než patrila, medzi zamestnávateľom a príjemcom tejto dávky podľa právnych predpisov o sociálnom zabezpečení, b/ v sporoch medzi príslušným orgánom nemocenského poistenia a zamestnávateľom o náhradu škody vzniknutej nesprávnym postupom pri vykonávaní nemocenského poistenia, c/ v sporoch týkajúcich sa cudzieho štátu alebo osôb požívajúcich diplomatické imunity a výsady, ak tieto spory patria do právomoci súdov Slovenskej republiky (§ 9 ods. 2 O.s.p.).

Podľa § 10 ods. 1 O.s.p. krajské sudy rozhodujú o odvolaniach proti rozhodnutiam okresných súdov.

Podľa § 10 ods. 2 O.s.p. o odvolaniach proti rozhodnutiam krajských súdov ako súdov prvého stupňa rozhoduje Najvyšší súd Slovenskej republiky.

Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že funkčná príslušnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je upravená tak, že tento súd je príslušný rozhodovať o odvolaniach len vtedy, ak odvolanie smeruje proti rozhodnutiu krajského súdu ako súdu prvého stupňa, pričom tieto prípady sú zákonom taxatívne vymedzené (citovaný § 9 ods. 2 O.s.p.).

Rozhodnutie krajského súdu o zamietnutí návrhov oprávnenej na prerušenie konania vydané po začatí odvolacieho konania nie je rozhodnutím krajského súdu ako súdu prvého stupňa, ale je rozhodnutím krajského súdu ako súdu odvolacieho. Funkčná príslušnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na prejednanie podaného odvolania oprávnenej preto nie je daná.

Chýbajúca funkčná príslušnosť ktoréhokoľvek súdu na prejednanie určitej veci, ktorá inak patrí do právomoci súdu, predstavuje neodstrániteľný nedostatok podmienky konania. V uvedenom prístupe je rozhodovacia prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jednoznačná; rešpektujúc záujem (hľadisko) stručnosti odôvodnenia rozhodnutia (§ 157 ods. 2 v spojení s § 167 ods. 2 O.s.p.), javí sa byť postačujúcim upozorniť napr. na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 19. apríla 2013 sp. zn. 1 Co 6/2012, v ktorom je aj rozsiahlejší odkaz na *judikatúru k problematike funkčnej príslušnosti* (porovnaj tiež uznesenie z 30. apríla 2013 sp. zn. 1 Co 6/2013). Napadnuté uznesenie krajského súdu ako odvolacieho súdu teda neobsahuje chybné poučenie o neprípustnosti odvolania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto konanie o odvolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove zo 17. októbra 2012 sp. zn. 22 CoE 12/2012, ktoré trpí takouto vadou (nedostatkom podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť), zastavil (§ 104 ods. 1 prvá veta O.s.p.).

O náhrade trov tohto konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 146 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. (per analogiam).

II. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas oprávnená zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 druhá veta O.s.p., skúmal najskôr, či je dôvodný jej návrh na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

K podobnému návrhu oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania sa už Najvyšší súd Slovenskej republiky vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých tá istá oprávnená vystupovala v procesnom postavení dovolateľky. Dovolací súd ako príklad uvádza rozhodnutia z 12. decembra 2013 sp. zn. 1 ECdo 290/2013, 1 CoE 106/2013, z 12. decembra 2013 sp. zn. 1 ECdo 175/2013, 1 CoE 36/2013, z 9. januára 2014 sp. zn. 7 ECdo 303/2013, 7 CoE 109/2013, z 9. januára 2014 sp. zn. 7 ECdo 163/2013, 7 CoE 34/2013, zo 14. mája 2013 sp. zn. 3 ECdo 46/2013, 3 Co 44/2013 a z 3. júla 2013 sp. zn. 3 ECdo 76/2013, na ktoré v podrobnostiach poukazuje s tým, že s právnymi závermi v nich vyjadrenými sa stotožňuje aj v preskúmvanej veci, pre účely ktorej opakuje, že Súdny dvor má právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a/ výkladu zmlúv; b/ platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Európskej únie. Pokiaľ ale procesný postup súdov vo veci, v ktorej sa navrhuje prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p., má podklad v aplikácii vnútroštátneho práva, nie je žiadny dôvod pre prerušenie konania.

V danom prípade išlo zo strany súdov nižších stupňov výlučne len o aplikáciu a interpretáciu vnútroštátnych právnych predpisov (Občianskeho zákonníka a Exekučného poriadku). Dovolací súd vzhľadom na to nedôvodný návrh na prerušenie konania zamietol.

III. V ďalšom Najvyšší súd Slovenskej republiky bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či oprávnenu podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., dovolateľkou napadnuté uznesenie ale nevykazuje znaky žiadneho z nich. Dovolanie oprávnenej preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Prípustnosť podaného dovolania by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Oprávnená procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/, e/ a g/ O.s.p. netvrdila

a existencia týchto vád nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

K obsahovo rovnakým námietkam oprávnenej, z ktorých vyvodzuje prípustnosť a opodstatnenosť jej dovolania podaného v preskúmvanej veci, sa už Najvyšší súd Slovenskej republiky vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých tá istá oprávnená vystupovala v procesnom postavení dovolateľky. Ako príklad uvádza dovolací súd rozhodnutia zo 14. mája 2013 sp. zn. 3 ECdo 46/2013, 3 Co 44/2013, z 3. júla 2013 sp. zn. 3 ECdo 76/2013, z 9. januára 2014 sp. zn. 7 ECdo 303/2013, 7 CoE 109/2013, z 9. januára 2014 sp. zn. 7ECdo 163/2013, 7 CoE 34/2013 a konštatuje, že právne závery, ku ktorým dospel v týchto rozhodnutiach, sú plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci.

V rozhodnutiach uvedených v predchádzajúcom odseku dovolací súd konštatoval, že:

1. prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu (§ 237 písm. a/ O.s.p.) je daná iba ak súd rozhodol vo veci, o ktorej nemal rozhodnúť; rozhodovanie súdov v exekučných veciach ale vyplýva priamo zo zákona (porovnaj napríklad § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku),
2. vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, nie je rozhodnutím o veci samej, a preto nezakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci v zmysle v § 237 písm. d/ O.s.p. (porovnaj aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 1. februára 2012 sp. zn. 5 Cdo 205/2011 a tiež Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. júna 2012 sp. zn. III. ÚS 254/2012),
3. nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., ak súd pri skúmaní, či je exekučný titul vykonateľný (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu a nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O.s.p.), lebo je postačujúce, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu,
4. exekúciu možno vykonať aj na podklade notárskej zápisnice, ktorá má náležitosti uvedené v § 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku; ak tieto náležitosti nemá, nejde o vykonateľný exekučný titul. Ak je za exekučný titul označená notárska zápisnica, je exekučný súd povinný skúmať, či na jej podklade možno vykonať exekúciu

(porovnaj obdobne R 58/1997). Pokiaľ notárska zápisnica nie je vykonateľný exekučný titul, je exekúcia neprípustná, čo je dôvod na zastavenie exekučného konania (I. ÚS 151/2011 a I. ÚS 155/2011). Najdôležitejšou náležitosťou notárskej zápisnice ako exekučného titulu je súhlas povinnej osoby s vykonateľnosťou notárskej zápisnice. Ak niekto ako zástupca vysloví za povinnú osobu takýto súhlas napriek tomu, že nie je oprávnený za ňu konať, nejde o súhlas povinnej osoby. Zastupovať iného nemôže ten, záujmy ktorého sú v rozpore so záujmami zastúpeného (§ 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka) – o taký prípad ide tiež vtedy, keď určitý nebankový subjekt má vopred stanoveného „zástupcu“ druhej zmluvnej strany, následné úkony ktorého sledujú nie záujmy ním zastupovanej zmluvnej strany, ale záujmy nebankového subjektu. Dohoda o zastúpení je v tomto prípade neplatná (§ 39 Občianskeho zákonníka), preto je absolútne neplatný aj týmto zástupcom, resp. jeho substitútom udelený „súhlas“ s vykonateľnosťou notárskej zápisnice, v dôsledku čoho chýba podstatná náležitosť jej materiálnej vykonateľnosti (§ 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku),

5. nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., ak súd oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie, či k návrhu na vykonanie pripojený exekučný titul je formálne aj materiálne vykonateľný, nevykonal na pojednávaní a za prítomnosti oprávneného a povinného; obdobne – teda aj bez nariadenia pojednávania, vykonania dokazovania a osobnej účasti oprávneného – môže exekučný súd dospieť k tomuto záveru aj pri riešení identickej otázky (vykonateľnosti exekučného titulu) v neskorších štádiách exekučného konania,
6. ak sa exekúcia navrhuje na podklade notárskej zápisnice, ktorá nemá náležitosti vykonateľného exekučného titulu (§ 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku), ide o dôvod, so zreteľom na ktorý treba žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietnuť (prípadne, ak táto okolnosť vyjde najavo až po poverení súdneho exekútora, exekučné konanie zastaviť).

Tieto právne závery zastáva dovolací súd aj v preskúmvanej veci. Stotožňuje sa s názorom, že predmetná notárska zápisnica – z dôvodov vysvetlených už nižšími súdmi – nie je vykonateľný exekučný titul.

Námietku dovolateľky, že súdy oboch stupňov jej odňali možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) tým, že nevytýčili vo veci ústne pojednávanie, aj keď podľa § 57 ods. 5 Exekučného poriadku tak boli povinné urobiť, považoval dovolací súd za neprípadnú. Spomínané ustanovenie Exekučného poriadku – odsek 5 § 57 (zavedené /doplnené/ zákonom č. 230/2012 Z.z.) predsa (ako aj celý spomenutý zákon) nadobudlo účinnosť až 9. augusta 2012 (čo napokon uvádza aj sama dovolateľka); súd prvého stupňa však o zastavení exekúcie rozhodol 28. mája 2012. Postup odvolacieho súdu, ktorý rozhodol o odvolaní oprávnenej bez nariadenia pojednávania, bol v súlade s § 214 ods. 2 O.s.p.

Neopodstatnené je aj tvrdenie dovolateľky, že nižšie súdy svoje rozhodnutia dostatočne neodôvodnili. To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva aj z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej sa však nevyžaduje, aby na každý argument strany, a to taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Iba ak ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija v. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani v. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis v. Grécko z 29. mája 1997; Higgins v. Francúzsko z 19. februára 1998). Rovnako treba poukázať aj na zhodnú judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. nález zo 16. septembra 2003 sp. zn. III. ÚS 119/03, uznesenie z 3. júla 2003 sp. zn. IV. ÚS 115/03).

Po preskúmaní veci Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že skutkové a právne závery nižších súdov nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a odôvodnenie dovolaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu ako celok spĺňa parametre zákona na odôvodnenie rozhodnutia (§ 157 ods. 2 v spojení s § 167 ods. 2 a § 211 ods. 2 O.s.p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv oprávnenej.

V súvislosti s námietkou dovolateľky, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, je treba uviesť, že táto vada je relevantným

dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), avšak (na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p.) nezakladá prípustnosť dovolania. To isté platí aj o nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). I keby teda tvrdenia dovolateľky o dovolacích dôvodoch podľa § 241 ods. 2 písm. b/, c/ O.s.p. boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu však neposudzoval), dovolateľkou vytýkané skutočnosti by mali za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladali by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p.

Nakoľko prípustnosť dovolania v danom prípade nemožno vyvodit' z ustanovení § 239 O.s.p. a v dovolacom konaní nevyšlo najavo, že by konanie na súdoch nižších stupňov bolo postihnuté niektorou z vád uvedenou v § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie oprávnenej podľa § 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

V dovolacom konaní úspešnej povinnej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti oprávnenej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd nepriznal povinnej náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodala návrh na jej priznanie (§ 151 O.s.p.).

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. októbra 2014

JUDr. Milan D e á k, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková